

ข่าวเพื่อสื่อมวลชน

กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข โทร 02 590 3859 โทรสาร 02 590 3386

กรมควบคุมโรค เตือนประชาชนเลี่ยงการบริโภคเนื้อสัตว์ที่ไม่ปรุงสุก ไม่ชำแหละหรือสัมผัสสัตว์ที่ตายโดยไม่ทราบสาเหตุ หลังได้รับการยืนยันผู้เสียชีวิตโรคแอนแทรกซ์ (Anthrax) 1 ราย

กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข เตือนประชาชนหลีกเลี่ยงการบริโภคเนื้อสัตว์ที่ไม่ผ่านการปรุงสุก และการชำแหละหรือสัมผัสสัตว์ที่ตายโดยไม่ทราบสาเหตุ โดยเฉพาะโค กระบือ แพะ แกะ หากพบสัตว์ดังกล่าวแสดงอาการป่วยหรือตายผิดปกติให้รีบแจ้งเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข หรือกำนัน ผู้ใหญ่บ้านโดยทันที เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคแอนแทรกซ์ พร้อมเน้นย้ำประชาชนอย่าตื่นตระหนก เนื่องจากกรณีดังกล่าวอยู่ในการควบคุม ป้องกัน และสอบสวนโรคโดยเจ้าหน้าที่ด้านระบาดวิทยา

วันนี้ (1 พฤษภาคม 2568) นายแพทย์ภาณุมาศ ญาณเวทย์สกุล อธิบดีกรมควบคุมโรค กล่าวถึง กรณีพบผู้เสียชีวิตด้วยโรคแอนแทรกซ์ (Anthrax) 1 ราย ในจังหวัดมุกดาหาร ว่า ผู้ป่วยเป็นเพศชาย อายุ 53 ปี โรคประจำตัวเป็นโรคเบาหวาน อาชีพรับจ้างก่อสร้าง เริ่มมีตุ่มแผลขึ้นบริเวณมือข้างขวาเมื่อวันที่ 24 เมษายน 2568 และเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลวันที่ 27 เมษายน 2568 ด้วยอาการแผลที่มือเริ่มมีสีดำชัดเจนขึ้น ต่อมาแผลลุกลามได้รักษาด้วยยาฆ่าเชื้อ และมีอาการหน้ามืด ชักเกร็ง ก่อนเสียชีวิตในเวลาต่อมา ขณะเข้ารับการักษา แพทย์สงสัยโรคแอนแทรกซ์ จึงเก็บตัวอย่างส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ และสถาบันบำราศนราดูร ผลพบเชื้อ *Bacillus anthracis* จากการสอบสวนโรคเบื้องต้นคาดว่า บั๊กจี้เสี่ยงมาจากการชำแหละโคในงานบุญผ้าป่า และมีการนำเนื้อโคที่ชำแหละไปแจกจ่ายให้รับประทานกันภายในหมู่บ้าน ขณะนี้ทีมปฏิบัติการสอบสวนควบคุมโรค กรมควบคุมโรค ร่วมกับทีมสำนักงานป้องกันควบคุมโรคที่ 10 จ.อุบลราชธานี สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และทีมปศุสัตว์ได้ลงพื้นที่สอบสวนโรคเบื้องต้นพบผู้สัมผัสจำนวน 247 คน แบ่งเป็นผู้ที่ชำแหละโค 28 คน และผู้ที่บริโภคเนื้อโคดิบ 219 คน ได้ให้ยาในกลุ่มผู้สัมผัสเสี่ยงสูง อยู่ระหว่างดำเนินการป้องกันการควบคุมโรคในพื้นที่

โรคแอนแทรกซ์เป็นโรคติดต่อร้ายแรงจากสัตว์สู่คนที่เกิดจากเชื้อแบคทีเรีย *Bacillus anthracis* ซึ่งสปอร์ของเชื้อมีความทนทานต่อสภาพแวดล้อมและสามารถก่อให้เกิดโรคได้แม้เวลาจะผ่านไปหลายปี แหล่งรังโรคหลักของเชื้อ คือ สัตว์เคี้ยวเอื้อง เช่น โค กระบือ แพะ และแกะ ซึ่งสามารถแพร่เชื้อสู่คนได้โดยตรง การติดเชื้อในคนส่วนใหญ่เกิดจากการสัมผัสโดยตรงกับสัตว์ที่ติดเชื้อ เช่น การชำแหละเนื้อสัตว์ การบริโภคเนื้อสัตว์ดิบหรือปรุงไม่สุก หรือการสัมผัสกับหนังสัตว์หรือขนสัตว์ที่มีเชื้อ หลังได้รับเชื้อประมาณ 1 - 5 วัน ผู้ป่วยจะมีอาการไข้ คลื่นไส้ อาเจียน ปวดท้องรุนแรง มีแผลคล้ายบุหรี่จี้ หายใจขัด หายใจลำบาก หากมีอาการรุนแรงมีโอกาสเสียชีวิตสูงถึงร้อยละ 80 โดยข้อมูลจากกองระบาดวิทยา พบผู้ป่วยในประเทศไทย ปี พ.ศ. 2543 รวม 15 ราย ไม่มีผู้เสียชีวิต (พิจิตร 14 ราย และพิษณุโลก 1 ราย) ซึ่งการระบาดที่พิจิตรมีความเป็นไปได้ว่าสัตว์ได้รับเชื้อก่อนที่จะเคลื่อนย้ายเข้าพื้นที่จังหวัด ส่วนในจังหวัดพิษณุโลกพบว่า ผู้ชำแหละมีบาดแผล โดยนำซากแพะเข้ามาชำแหละรับประทานเอง ล่าสุดในปี พ.ศ. 2560 พบผู้ป่วย 2 ราย ในอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ทั้งคู่ได้ชำแหละซากแพะที่นำมาจากประเทศเมียนมา โดยกลืนหนังแพะด้วยมือเปล่า ส่วนสถานการณ์ในประเทศที่มีพื้นที่ติดชายแดนไทย เมื่อปี พ.ศ. 2567 ประเทศลาวพบผู้ติดเชื้อแอนแทรกซ์รวม 129 ราย และมีผู้เสียชีวิต 1 ราย และเมื่อเดือนพฤษภาคม 2566 ประเทศเวียดนามพบการระบาดของโรคแอนแทรกซ์ จำนวน 3 เหตุการณ์ พบผู้ป่วยรวม 13 ราย และผู้สัมผัสอีก 132 ราย จากการรับประทานเนื้อโคและกระบือเช่นกัน

สำหรับวิธีการป้องกันโรคแอนแทรกซ์ นายแพทย์ภาณุมาศ ให้คำแนะนำ ดังนี้ 1. หลีกเลี่ยงการสัมผัสโค กระบือ แพะ แกะ 2. ล้างมือ ขำระล้างร่างกายหลังสัมผัสสัตว์ 3. เลือกรับประทานเนื้อสัตว์ที่ได้รับการรับรองความปลอดภัย 4. หากพบสัตว์ป่วยตายผิดปกติให้แจ้งเจ้าหน้าที่ปศุสัตว์ทันที 5. หากมีอาการผิดปกติให้รีบพบแพทย์ หากมีข้อสงสัยสามารถสอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ สายด่วนกรมควบคุมโรค โทร. 1422

ข้อมูลจาก : กองระบาดวิทยา/กองโรคติดต่อทั่วไป/สำนักสื่อสารความเสี่ยงฯ กรมควบคุมโรค
วันที่ 1 พฤษภาคม 2568